DOMSTOLENS DOM
AF 1. MARTS 1977 [1]

Goulven Collic
mod Fonds d'orientation et de régularisation des marchés agricoles
(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Tribunal administratif, Rennes)

Sag 84/76

Sammendrag

Landbrug — fælles markedsordning — mælk — undladelse af at bringe i omsætning — præmie — oksekød — produktion — okser — årlig kontrol — antal — beregning — måde
(Kommissionens forordning nr. 2195/69, artikel 2)

1. Artikel 2 i EØF-forordning nr. 2195/69 bestemmer, at ved beregningen af antal okseenheder i bedriften skal den kompetente myndighed medregne kvæget i forhold til den tid, det har været i bedriften.

2. Ved beregningen af denne periode skal den kompetente myndighed se bort fra det tidsrum, hvori okserne var mindre end 4 måneder gamle.

I sag 84/76

angående en anmodning, som i medfør af EØF-traktatens artikel 177 er indgivet til Domstolen af forvaltningsdomstolen, Tribunal administratif, Rennes, for i den sag, der verserer for nævnte ret mellem

GOULVEN COLLIC, landmand

og

FONDS D'ORIENTATION ET DE RÉGULARISATION DES MARCHÉS AGRICOLES

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 1975/69 af 6. oktober 1969 og af Kommissionens forordning

1 — Processprog: Fransk.

nr. 2195/69 af 4. november 1969 om fællesskabspræmier for at undlade at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten H. Kutscher, afdelingsformændene A. M. Donner og P. Pescatore, dommerne J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco og A. Touffait,

generaladvokat: F. Capotorti
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Sagsfremstilling

Forelæggelsesdommen og de skriftlige indlæg, der er indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I – De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb

Hovedsagen er opstået på grund af den kompetente franske myndigheds afgørelse om at tilbagesøge en del af den fællesskabspræmie for at undlade at bringe mælk i omsætning, der var blevet udbetalt til sagsøger i hovedsagen, da denne ikke overholdt de stillede betingelser.

1. Ordningen vedrørende præmie for at undlade at bringe mælk i omsætning

Rådets forordning (EØF) nr. 805/68 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for oksekød bestemmer i artikel 2, at der kan træffes fællesskabsforanstaltninger for at lette tilpasningen af udbudet til markedsbehovet, efter den i EØF-traktatens artikel 43, stk. 2 omhandlede fremgangsmåde.

Rådet har til gennemførelse af denne bestemmelse udstedt forordning (EØF) nr. 1975/69 af 6. oktober 1969 om en præmieordning for slagtning af køer og for at undlade at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning (EFT L 252, s. 1), idet det mente, at situationen for mælk og mejeriprodukter inden for Fællesskabet bar præg af betydelige og voksende overskud (første betragtning).

Ifølge forordningens sjette betragtning kan det ønskede mål, nemlig at mindske den mængde mælk, som tilbydes til intervention, nås ved at give præmier til de landmænd, som uden derfor at standse deres mælkeproduktion fuldt ud og definitivt giver afkald på at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning.

I den syvende betragtning siges det, at præmiebeløbet for at undlade salg af mælk og mejeriprodukter skal fastsættes således, at præmien kan anses som en kompensation for den mistede indtægt ved afsætning af de nævnte produkter.

Anførte forordnings artikel 5 bestemmer, at de landmænd, som holder mere end ti køer, efter anmodning og ved opfyldelse af visse i forordningen opstillede betingelser kan opnå en præmie for at undlade at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning. I henhold til artikel 6 er tildelingen af præmien bl.a. betinget af landmandens skriftlige tilsagn om fuldstændigt og definitivt at afstå fra overdragelse af mælk og mejeriprodukter. Det fremgår af artikel 7, at præmiebeløbet er på 200 RE for hver malkeko, som findes i bedriften på dagen for indgivelsen af anmodningen. Ifølge artikel 8 udbetales præmiebeløbet i fem rater, og den kompetente myndighed skal udbetale 100 RE pr.malkeko inden tre måneder efter den skriftligt påtagne forpligtelse i artikel 6.

I denne sag findes den relevante betingelse i artikel 8, stk. 2, 2. punktum:

»Restbeløbet udbetales årligt i fire, lige store rater, dersom den ydelsesberettigede for den kompetente myndighed godtgør, at han *holder et antal okseenheder, som er lig med eller større end det antal malkekøer, der holdtes på datoen for indgivelsen af anmodningen,* og at forpligtelsen i henhold til artikel 6 er blevet overholdt« [1].

De nærmere regler for anvendelsen fastsættes i den såkaldte forvaltningskomitéprocedure (artikel 9).

I medfør af denne forordning har Kommissionen i forordning (EØF) nr. 2195/69 fastsat gennemførelsesbestemmelser for præmieordningen ved slagtning af køer og for at undlade at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning.

1 — Domstolens oversættelse.

Ifølge denne forordnings syvende betragtning bør det sikres, at den første rate af præmien for at undlade at bringe mælk og mejeriprodukter på markedet *kræves tilbagebetalt,* dersom betingelsen ... om besiddelse af det givne antal enheder af voksen okse ikke opfyldes.

Forordningens artikel 1, stk. 2 bestemmer, at der ved en »okseenhed« forstås:

»en tam okse, der er mindst tolv måneder gammel. Dette gælder ikke kvier, der endnu ikke har kælvet, og som er bestemt til mælkeproduktion«. [1]

I medfør af artikel 2, stk. 1 anvendes følgende omregningssatser ved beregningen af enheder:
a) okser, der er under fire måneder: 0 okseenhed
b) okser, der er mere end fire måneder, men under tolv måneder: 0,4 okseenhed [1].

I henhold til artikel 15 udbetales præmiens restbeløb ... årligt i fire lige store rater, senest den 15., 27., 39. og 51. måned efter datoen for undertegnelsen af forpligtelsen.

Artikel 16 bestemmer:

«dersom den ydelsesberettigede ikke for den kompetente myndighed har godtgjort, at han har det krævede antal okseenheder, ..., kræver medlemsstaterne det i ... beløb tilbagebetalt« (100 RE pr. malkeko inden tre måneder efter forpligtelsen). [1]

2. Sagens faktiske omstændigheder

Collic er landmand i Finistère-departementet i Frankrig. Den 9. december 1969 undertegnede han en erklæring for at opnå præmie for ikke at bringe mælk og mejeriprodukter på markedet og angav at have 14 malkekøer i sin bedrift den 31. august 1969.

1 — Domstolens oversættelse.

Da Collic havde undertegnet erklæringen, modtog han følgelig fra den kompetente franske myndighed, udviklings- og reguleringsfonden for landbrugsmarkederne, Fonds d'orientation et de régularisation des marchés agricoles (herefter kaldet FORMA) en præmie på 11 663,79 FF for at undlade at bringe mælk på markedet, og beløbet blev udbetalt efter anvisninger af 14. maj 1970, 25. august 1971 og 18. august 1972.

Kontrolbesøgene fra direktoratet for landbrug i Finistère-departementet den 5. juni 1971 og 30. maj 1972 viste, at Collic havde 14 okseenheder i sin bedrift, og dette medførte udstedelsen af betalingsanvisninger af 25. august 1971 og 18. august 1972.

Imidlertid viste det tredje kontrolbesøg den 13. september 1973, at der kun forefandtes 4,4 okseenheder i Collics bedrift. Endnu et kontrolbesøg den 12. februar 1974 førte til konstateringen af, at der kun var 6,4 okseenheder til stede.

Den 29. april 1975 traf FORMA en eksegibel afgørelse om tilbagebetaling af hele præmien på 11 663,79 FF.

Ved stævning journaliseret den 16. juni 1975 på justitskontoret i forvaltningsdomstolen i Rennes har Collic nedlagt påstand om annullation af den eksegible afgørelse og har til støtte herfor gjort gældende, at beregningen af okseenheder i hans bedrift skulle ske med en omregningssats på 0,4 under hensyntagen til de af ham opdrættede kalve, der blev slagtet efter, at de var 4 måneder gamle. Collic synes faktisk i sin bedrift udover de af FORMA anerkendte okser at have haft tre hold på halvtreds slagtekalve i alderen mellem 14 dage og 4 1/2 måned. Han indrømmer, at han ved kontrolbesøgene ikke opfyldte betingelsen i fællesskabsforordningen, men mener, at den dato, der bør tages i betragtning, er salgsdatoen for kalvene.

FORMA har gjort gældende, at selv om man tog hensyn til de kalve, som var under fire måneder ved kontrolbesøgene, men solgt, når de var 4 1/2 måned gamle, skulle disse beregnes proportionelt med deres opholdstid i bedriften. De kalve, som var ældre end 4 måneder har kun været en 14 dages tid i Collics bedrift. Heraf følger efter formlen

$$\frac{150 \times 0{,}5}{12} \times 0{,}4 = 2{,}5,$$

at disse slagtekalve kun udgør 2,5 okseenheder.

Collic har anført, at denne beregningsmetode for hans slagtekalve strider mod fællesskabsforordningen.

3. Retsforhandlinger

Forvaltningsdomstolen i Rennes har ved dom af 7. juli 1976, berigtiget den 6. august 1976, stillet Domstolen tre præjudicielle spørgsmål.

Forelæggelsesdommen er indgået på Domstolens justitskontor den 25. august 1976. I henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for De europæiske Fællesskabers Domstol har Fonds d'orientation et de régularisation des marchés agricoles og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber indgivet skriftlige indlæg.

II – Sammenfatning af de skriftlige indlæg for Domstolen

Første spørgsmål

»Er det efter EØF-forordning nr. 2195/69 artikel 2 tilladt at medregne okser i forhold til den tid, hvori de har været i bedriften?«

FORMA har forklaret, at kontrolbesøgene i henhold til et cirkulære af 15. januar fra det franske landbrugsministerium til alle præfekter skete på stedet før udbetaling af hver enkelt af de fire sidste præmierater.

Vedrørende kontrollen med det antal okseenheder, som den ydelsesberettigede er

i besiddelse af, præciserer cirkulæret: »det kvæg, som er i bedriften i mindre end et år skal medregnes i deres kategori i forhold til denne periode.«

Denne *pro rata temporis* beregningsmetode er efter FORMA i overensstemmelse med ånd og bogstav i artikel 2, stk. 1 i forordning nr. 2195/69. Berettigelsen af forordningens omregningssats, der opdeler dyrene på grundlag af deres alder ser ud til at ligge i hensynet til udnyttelsen af bedriftens arealer med markfoder.

Dersom kalve, der er mindre end fire måneder gamle, skulle regnes som 0 enhed, ville dette udelukke de landmænd fra at opnå præmien, som opdrætter slagtekalve til salg ved firemåneders alderen, og dette på grund af, at disse kalve ikke går på græs.

Denne forklaring bekræftes af, at de dyr, som er ældre end tolv måneder medregnes som 0,4 enhed, idet de almindeligvis får en blandet fodring.

Artikel 2 i forordning nr. 2195/69 forudsætter således, at *pro rata temporis* reglen skal anvendes, da der er tale om dyr, som er til stede i bedriften, før end de bliver fire måneder gamle, men forbliver der i et vist tidsrum på mellem fire og tolv måneder. Enhver anden anvendelse vil fordreje formålet med ordningen.

Kommissionen har gjort gældende, at præmieordningen for at undlade at bringe mælk på markedet var en foranstaltning til sanering af mælkemarkedet såvel som for kvægbestandens omstilling til kødproduktion. Præmierne som sådanne består dels af en kompensation for tab af indtægter fra salget af mælk og mejeriprodukter og dels af investeringshjælp til kvægbestandens omstilling.

Det fremgår, at formålet med artikel 2 i forordning nr. 2195/69 er at sikre, at den ydelsesberettigede anvender sin foderkapacitet til produktion af oksekød. Det er derfor, at artiklens stykke 1, litra a) bestemmer, at slagtekalve ved erstatning som malkekøer, ikke har tilsvarende værdi i enheder.

Disse dyr fodres nemlig næsten udelukkende enten med modermælk, hvis der er tale om spædekalve, eller mælkeerstatning i andre tilfælde, i op til fire måneder.

Hvad angår de kreaturer, som er ældre end fire måneder, men yngre end tolv, er det klart, at den måde, de beregnes på, ikke bør stride mod det ønskede mål, dvs opretholdelse af en kvægbestand til kødproduktion i hele den periode, som pligten til ikke at bringe varer på markedet omfatter. Den ydelsesberettigede skal ved hver enkelt udbetaling af præmiesummen kunne godtgøre at være i besiddelse af et tilstrækkeligt antal enheder i sin bedrift. Dvs. at den nationale kompetente myndighed senest den 15., 27., 29. og 51. måned efter den ydelsesberettigedes undertegnelse af tilsagnet om ikke mere at bringe mælk eller mejeriprodukter på markedet skal kunne beregne et antal enheder, som mindst skal være lig med det antal malkekøer, der forefandtes ved anmodningen om præmien.

Reglen, der består i efter kategorier at medregne det kvæg, som har været i bedriften i mindre end et år i forhold til dette ophold, synes ikke at stride mod forordningens ånd, som er at støtte en reel, langsigtet omdannelse til kødproduktion. Tværtimod skulle den tillade, at artikel 2 i forordning nr. 2195/69 fuldt ud finder anvendelse for de perioder, hvor kvæget faktisk har været i bedriften.

Andet spørgsmål

»Skal man ved fastsættelsen af omregningssatsen gå ud fra kvægets alder ved kontrollen eller på salgsdatoen, dersom den præmieberettigede godtgør, at hans kvæg er solgt, efter at det var 4 måneder gammelt?«

FORMA har gjort gældende, at der ved anvendelsen af omregningssatsen i artikel 2, stk. 1 i EØF-forordning nr. 2195/69

ikke skal tages hensyn til kvægets alder ved kontrollen, men på salgsdatoen, således som det franske landbrugsministerium har foreskrevet.

Dersom der kun lagdes vægt på kontroldatoen, ville dette være ensbetydende med ikke at tage hensyn til den faktiske overholdelse af den forpligtelse, som pålægges den ydelsesberettigede ved artikel 8, stk. 2, andet afsnit i forordning 1975/69 i den dér omhandlede fulde femårsperiode. De svar, som er givet på første og andet spørgsmål, gør det tredje spørgsmål genstandsløst.

Kommissionen har gjort gældende, at eftersom præmien er en støtte til kvægbestandens omstrukturering og ikke dens afsætning, kan den ikke tildeles den producent, som kun har de nødvendige dyr nu og da.

Pro rata temporis-reglen bidrager til at sikre, at den ydelsesberettigede producent overholder denne forpligtelse. Det er således ved kontrolbesøgene, at de i artikel 2, stk. 1 i forordning nr. 2195/69 fastsatte omregningssatser bør finde anvendelse inden for de rammer, som gives i svaret på det første spørgsmål.

Tredje spørgsmål

»Medfører fortolkningen af nævnte forordning, mere nøjagtigt dennes artikel 2, andre, for sagens afgørelse hensigtsmæssige oplysninger?«

Hverken FORMA eller Kommissionen finder, at der kan tilføjes andre, hensigtsmæssige oplysninger.

III — Mundtlig forhandling

Parterne i hovedsagen og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 26. januar 1977.

Advokat Olive har på Collics vegne gjort gældende, at det dobbelte formål, nemlig at kompensere for ikke at sælge mælk og at støtte omdannelsen af kvægbestanden, som Kommissionen hævder har ligget til grund for fællesskabsforordningen, næppe synes at kunne forenes med præmiebeløbet. Collic, som havde 14 malkekøer, modtog i alt en præmie på 11 668 franske francs, som måske kunne kompensere for indtægtstabet ved, at mælken ikke blev solgt, men ikke samtidig kunne give ham støtte til at afholde de investeringer, der var nødvendige for omdannelsen af hans kvægbestand.

Pro rata temporis-reglen findes ikke i fællesskabsforordningen, der blot hjemler en omregningssats.

Ifølge sagsøgeren er den såkaldte *pro rata temporis*-regel ikke i overensstemmelse med fællesskabsforordningens ånd. Ved kontrolbesøget den 31. september 1973 havde sagsøger i sin bedrift 4 fedekøer, en ungtyr på 4 måneder og 3 hold på 51 slagtekalve, som var i alderen fra 14 dage til 4 måneder. Collic fandt det naturligt at medregne disse kalve. Der var ikke tale om slagtekalve, som var blevet slagtet før end de var 4 måneder gamle, men om kalve, der kun blev solgt og slagtet efter 4 måneders alderen, og som altså kunne forsyne markedet med kød. I øvrigt var sagsøger i stand til at fremskaffe beviser herfor. Da det mål, som tilsigtedes ved fællesskabsforordningen havde været kødproduktion i stedet for mælkeproduktion, fik sagsøger det indtryk, at tilstedeværelsen af de efter 4 måneders alderen slagtede kalve kunne bevirke, at han havde opfyldt sin forpligtelse.

Sagsøger har videre anført, at for at retfærdiggøre anvendelsen af *pro rata temporis*-reglen hævder FORMA og Kommissionen, at den kan forklares ved hensyntagen til benyttelsen af bedriftens fordermarkarealer. Men de omhandlede fællesskabsforordninger henviser hverken direkte eller indirekte til denne betragtning.

Collic har gjort en stor indsats for at omstrukturere, idet han har opdrættet tre hold kalve for at sælge dem, når de blev

4½ måned gamle, hvorefter det meddeltes ham, at disse kalve kun tæller for 2,5 enheder i alt. Denne regel, som FORMA har anvendt og som Kommissionen har bifaldet er særdeles streng og svarer faktisk ikke til fællesskabsforordningens ånd.

Hvad angår det andet spørgsmål er den eneste rimelige løsning at regne med kvægets salgsdato, hvilket viser, at de på det tidspunkt har forsynet markedet med kød.

Vedrørende det tredje spørgsmål, så var der især tale om at spørge Domstolen om, hvorledes sanktionsproblemet løses, når henses til anvendelsen af artikel 8, stk. 2 i forordning nr. 1975/69, jf. artikel 15 i forordning 2195/69.

Advokat Villey har på FORMA's vegne gjort gældende, at formålet med præmien i betragtning af overskudsproduktionen af mælk faktisk var at motivere landmændene til at omdanne deres virksomhed og at erstatte mælkeproduktionen med en kødproduktion. Den skulle ikke fuldt ud dække det investeringsbehov, som landmændene måtte have for at nå dette mål. Den tilsigtede blot at motivere dem hertil og at hjælpe dem hermed.

Det virkelige problem bestod i, hvorledes kontrollen skulle udøves og hvorledes de omregningssatser, der defineres i Kommissionens forordning af 4. november 1969, skulle anvendes.

Fællesskabsforordningerne fastsatte, at pågældende i fem år skulle opretholde en minimumskvægbestand på sin bedrift. De indeholdt bestemmelser om, hvorledes det kvæg, der forefandtes i bedriften, skulle beregnes for at fastslå, om minimumsantallet faktisk blev respekteret.

Forordningerne udtalte ikke, under hvilke omstændigheder disse satser skulle anvendes. De beskriver ikke, i hvilket omfang der skulle tages hensyn til det kvæg, som ikke har været i bedriften i hele femårsperioden eller i en hel étårsperiode. Men idet den anden halvdel af præmien pr. malkeko udbetales i 4 årlige dele efter konstatering af, at minimumskvægbestanden er forblevet i bedriften, viser denne forordningens logik, at femårsperioden, hvorunder forpligtelsen skal overholdes, deles op, og at man hvert år efterprøver, hvorledes denne forpligtelse opfyldes. Da der ikke skal tages hensyn til kvæg, som er yngre end fire måneder, kan der ikke blive tale om at medregne deres tid i bedriften, så længe de ikke er fire måneder gamle. Og da kvæg i alderen mellem 4 og 12 måneder skal medregnes med 0,4 enhed, følger det logisk, at det må kontrolleres, om forpligtelsen rent faktisk er blevet respekteret, og at kvægets tid i bedriften må tages i betragtning. Dersom det kvæg, der kun havde været i bedriften en given del af den årlige periode, og som ikke længere er der på kontroldatoen, blev udelukket, ville man straffe den, der sælger kød, hvilket er forordningens formål.

Vedrørende det andet spørgsmål bør beregningssatserne, da *pro rata temporis*-reglen er i overensstemmelse med forordningernes ånd, anvendes, når kontrollen finder sted, idet dette tidspunkt er det eneste, hvor dette er muligt, idet der herved dog tages hensyn til de dyr, der var mere end fire måneder, da de blev solgt, når antallet af de dyr, der skal medregnes, fastsættes.

Delmoly har på Kommissionens vegne besvaret de af Domstolen stillede spørgsmål vedrørende den praksis, der følges i medlemsstaterne. De kompetente myndigheder har i Nederlandene og almindeligvis i Tyskland fulgt den samme *pro rata temporis*-regel som i Frankrig. I Belgien og Luxembourg ser myndighederne ud til at have nøjedes med at anvende omregningssatserne på datoerne for kontrollen. I disse lande, hvor omregningssatserne ganske enkelt anvendtes ved kontrollen, opdrættede bedrifterne kun slagtekalve, som var mindre end 4 måneder gamle og alle de, som følgelig ikke var bestemt til denne produktion, udgjorde nødvendigvis enheder, dvs. dyr, som var bestemt til slagtning som voksne.

Forskellen i praksis i medlemsstaterne skyldes strukturelle forskelligheder for opdræt og salg i disse lande. I Frankrig slagtes f.eks. visse kategorier kalve ikke i 3-måneders alderen som slagtekalvene, men senere i alderen mellem 3 og 12 måneder (kalvene fra Lyon og St. Etienne), som ligeledes er sådanne kalve, hvis opdræt man også bør sikre sig stimuleres. I de tilfælde, hvor en bedrift havde en udskiftning af kalve, dvs. forskellige afgangsdatoer, i alderen mellem 4 og 12 måneder, skulle en kalv, der f.eks. blev slagtet, når den var 8 måneder gammel, ifølge sagsøger medregnes på samme måde som en kalv, der blev slagtet, når den var 4½ måned gammel; imidlertid ville et sådant resultat være uheldigt i betragtning af formålet med ordningen, som var at nå til en vis stabilitet på markedet og i kvægbestanden, men under samtidig hensyntagen til produktionens og sagens særlige forhold.

Kun i Frankrig, Tyskland og Nederlandene fulgtes *pro rata temporis*-systemet; alligevel må det præciseres, at disse medlemsstater repræsenterer ca. 85 % af de udbetalte præmier, dvs. langt den største del af præmierne for at undlade salg.

Kommissionens nævnte forordning har fastsat en let anvendelig mindsteregel, der er blevet fulgt i visse lande, men som ikke kunne regulere alle de enkelte tilfælde. Medlemsstaterne havde kunnet skærpe reglen for at nå fællesskabsforordningens mål, som var en varig omstrukturering til en kødproduktion, og således samtidig en vis stabilitet i kvægbestanden med bibeholdelse af de forskelligartetheder ved produktion og salg, som det tillige var ønskeligt at værne i visse områder med opdræt.

Kommissionen præciserer, at medlemsstaten, når den blot anvendte fællesskabsordningens omregningssatsmetode, burde have taget hensyn til kvægets alder ved kontrollen, idet dette var den enkleste metode, men *pro rata temporis*-reglen regulerer spørgsmålet på anden vis, da den pr. definition og efter indhold tager hensyn til den alder, som kvæget har, når det forlader bedriften og i visse tilfælde tillader, at der tages hensyn til landenes forskellige produktionsstrukturer. Delmoly tilføjer, at artikel 2 i forordningen efter Kommissionens opfattelse indeholder en enhedsregel. Den nationale administration er bedst egnet til på kontrol- og beregningsniveauet at tilpasse den til de særlige forhold, der gør sig gældende for produktionen og salget i deres stat.

Generaladvokaten har fremsat sit forslag til afgørelse i retsmødet den 16. februar 1977.

Præmisser

1 Ved dom af 7. juli 1976 indgået til Domstolen den 25. august 1976 har forvaltningsdomstolen Tribunal administratif de Rennes forelagt Domstolen tre spørgsmål vedrørende fortolkningen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 2195/69 af 4. november 1969 om gennemførelsesbestemmelser for en ordning vedrørende præmier for ikke at bringe mælk og mejerprodukter i omsætning (JO L 278, 1969, s. 6);

2 spørgsmålene er opstået under en retssag mellem en landmand og de kompetente nationale myndighed og vedrører lovligheden af myndighedens beslut-

ning om at tilbagefordre en del af den præmie, som den havde tildelt landmanden;

3 artikel 8, stk. 2, andet afsnit i Rådets forordning (EØF) nr. 1975/69 af 6. oktober 1969 (JO L 252, 1969, s. 1), som indfører nævnte ordning, bestemmer, at præmien kun udbetales, dersom den ydelsesberettigede, foruden at opfylde andere betingelser, i sin bedrift har et antal okseenheder, der er lige så stort eller større end det antal malkekøer, han havde på datoen for indgivelsen af anmodningen om præmien;

4 det fremgår af sagens akter, at den kompetente nationale myndighed traf den nævnte beslutning, fordi det ved to kontrolbesøg havde vist sig, at landmanden i bedriften ikke havde det ifølge artikel 8, stk. 2, andet afsnit i forordning nr. 1975/69 fornødne antal okseenheder, der defineres i artikel 1 og 2 i forordning nr. 2195/69.

5 Domstolen er ved det første spørgsmål blevet anmodet om at afgøre, hvorvidt det efter artikel 2 i forordning nr. 2195/69 er tilladt, at det kvæg, der forefindes i bedriften, medregnes i forhold til den periode, hvori det har været i bedriften;

6 det andet spørgsmål er, om der ved fastsættelsen af omregningssatsen skal gås ud fra kvægets alder ved kontrollen eller på salgsdatoen, dersom den præmieberettigede goldtgør, at hans kvæg er solgt, efter at det var 4 måneder gammelt;

7 det tredje spørgsmål er, om fortolkningen af nævnte forordning, nærmere bestemt dennes artikel 2, medfører andre, for sagens afgørelse hensigtsmæssige oplysninger.

8 Samtlige spørgsmål må besvares under hensyntagen til den fælles markedsordning for oksekød og især de af Rådet ved forordning nr. 1975/69 trufne foranstaltninger til muliggørelse af en bedre avlsplanlægning.

9 Rådets forordning (EØF) nr. 805/69 af 27. juni 1968 om den fælles markedsordning for oksekød (EFT-specialudgave 1968 (I), s. 179; org.ref. JO L 148,

1968, s. 24) bestemmer i artikel 2, at der til muliggørelse af en bedre avlsplanlægning kan træffes fællesskabsforanstaltninger efter fremgangsmåden i EØF-traktatens artikel 43, stk. 2.

10 I 1969 blev der med henblik på at formindske den mængde mælk, som blev tilbudt til intervention, og samtidig at øge kødproduktionen inden for Fællesskabet ved forordning nr. 1975/69 indført en ordning, hvorefter der kunne ydes præmie for at undlade at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning blandt andet på betingelse af, at præmiemodtageren fuldt ud og definitivt gav afkald på afsætning af disse produkter;

11 denne præmie skulle fremme den i visse landbrug forekommende tendens til at erstatte produktionen af mælk og mejeriprodukter med oksekødproduktion;

12 hertil bestemmer artikel 8, stk. 2, andet afsnit som nævnt foran, at tildelingen af præmien indebærer en forpligtelse til at opretholde et antal okseenheder, der er lige så stort eller større end det antal malkekøer, som forefandtes på datoen for indgivelsen af anmodningen.

13 Det fremgår af forordningen under ét, at formålet med præmien ikke blot var at motivere den præmieberettigede til fuldt ud at anvende sin mælkeproduktion til opdræt af slagtekvæg, men også at opmuntre ham til effektivt at udnytte sin bedrifts kapacitet.

14 Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 2195/69 definerer i artikel 1 begrebet okseenhed som en »tam okse, der er mindst tolv måneder gammel«, idet kvier, som endnu ikke har kælvet, og som er bestemt til mælkeproduktion, ikke er omfattet heraf;

15 efter forordningens artikel 2 anvendes følgende omregningssatser ved beregningen af enheder:

»a) okser, der er under 4 måneder: 0 okseenhed

b) okser, der er mere end 4 måneder, men under 12 måneder: 0,4 okseenhed«.

16 Da halvdelen af præmien skal udbetales ved undertegnelsen af tilsagnet om ikke mere at bringe mejeriprodukter i omsætning, bestemmer artikel 15, at restbeløbet udbetales årligt i fire, lige store rater, senest den 15., 27., 29. og 51. måned efter undertegnelsen af forpligtelsen;

17 ifølge forordningens artikel 16 kræver medlemsstaterne tilbagebetaling af præmiens første halvdel, dersom den ydelsesberettigede ikke over for den kompetente myndighed har godtgjort at være i besiddelse af det krævede antal okseenheder.

18 Bestemmelsen i artikel 2, hvorefter kalve på under 4 måneder regnes som »0 okseenhed«, medfører, at landmænd, som opdrætter slagtekalve, der sælges ved 4 måneders alderen, ikke er præmieberettigede.

19 Det fremgår af formålet med omhandlede ordning, at det afgørende ved forordningens anvendelse ikke er, at det krævede antal okseenheder lejlighedsvis forefindes i bedriften, men at det er der i hele referenceåret;

20 det er den kompetente myndigheds opgave at sikre, at det ved Rådets forordning nr. 1975/69 krævede antal okseenheder gennemsnitligt har været opretholdt igennem hele referenceperioden;

21 brugen af udtrykket »over for den kompetente myndighed« [1] i artikel 16 i forordning nr. 2195/69 viser, at der er overladt myndigheden en skønsmargen vedrørende de bevisligheder, som den præmieberettigede skal præstere;

22 følgelig skal den kompetente myndighed ved de årlige besøg ikke blot kontrollere antallet af faktisk forekommende dyr i bedriften på denne dato, men tillige undersøge ethvert forhold, der kan bevise eksistensen af de dyr, landmanden har solgt, og den tid, de har været i bedriften;

23 til trods for at artikel 2 i Kommissionens forordning er ufuldstændigt formuleret, fremgår det, at den kompetente myndighed ved beregningen af okseen-

1 — »à la satisfaction de l'autorité compétente« i den franske version. Forordningen er ikke oversat til dansk.

heder skal se bort fra den periode, hvori slagtekalvene var mindre end 4 måneder gamle;

24 følgelig vil svaret til den nationale ret være, at artikel 2 i EØF-forordning nr. 2195/69 bestemmer, at ved beregningen af antal okseenheder i bedriften skal den kompetente myndighed medregne kvæget i forhold til den tid, det har været i bedriften;

25 ved beregningen af denne periode skal den kompetente myndighed se bort fra det tidsrum, hvori okserne var mindre end 4 måneder gamle.

Vedrørende sagsomkostningerne

26 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg til Domstolen, kan ikke godtgøres;

27 da retsforhandlingerne i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af Tribunal Administratif de Rennes ved dom af 7. juli 1976, for ret:

1. **Artikel 2 i EØF-forordning nr. 2195/69 bestemmer, at ved beregningen af antal okseenheder i bedriften skal den kompetente myndighed medregne kvæget i forhold til den tid, det har været i bedriften.**

2. Ved beregningen af denne periode skal den kompetente myndighed se bort fra det tidsrum, hvori okserne var mindre end 4 måneder gamle.

Kutscher Donner Pescatore Mertens de Wilmars Sørensen

Mackenzie Stuart O'Keeffe Bosco Touffait

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 1. marts 1977.

A. Van Houtte
Justitssekretær

H. Kutscher
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT F. CAPOTORTI FREMSAT DEN 16. FEBRUAR 1977 [1]

Høje Ret.

1. De fortolkningsspørgsmål, som Domstolen er blevet anmodet om at afgøre i sag 84/76, Collic, vedrører en side af præmieordningen for ikke at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning, som blev indført ved Rådets forordning 1975/69 af 6. oktober 1969, og hvis gennemførelsesregler indeholdes i Kommissionens forordning nr. 2195/69 af 4. november s.å.

Jeg tror, det er nyttigt først nærmere at beskrive ordningen, der som bekendt er et af Fællesskabet skabt middel til at imødegå overproduktionen i den pågældende sektor. Præmierne tildeles de landmænd, der fuldt ud og definitivt giver afkald på at bringe mælk og mejeriprodukter i omsætning. Ordningens hovedsigte er at give landmændene erstatning for det tab af indtægter, som skyldes dette afkald; kompensationshensynet nævnes faktisk udtrykkeligt i den syvende betragtning til forordning 1975/69. Men Kommissionen har i nærværende sag anført, at nævnte præmier også tilsigter at være en opmuntring til de nødvendige investeringer til omdannelse af kvægbestanden til kødproduktion.

Den nævnte forordning fra Rådet begrænser tildelingen af præmierne til de bedrifter, hvis mælkeproduktion har en vis størrelse. Det er grunden til, at artikel 5 bestemmer, at kun de landmænd, som er i besiddelse af mere end 10 malkekøer, kan opnå præmierne. Ifølge artikel 6 »er tildeling af præmie navnlig betinget af den ydelsesberettigedes skriftlige tilsagn om fuldstændigt og definitivt at afstå fra overdragelse af mælk og mejeriprodukter«.

1 — Oversat fra italiensk.